Projekt

U S T A W A

z dnia……2025 r.

o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich

Art. 1. W ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2025 r. poz. 251) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:
   a) w ust. 1 w pkt 1 po wyrazie „drobnonasiennych” dodaje się przecinek i wyrazy „traw nasiennych”,
   b) w ust. 3 w pkt 9 po wyrazie „drobnonasiennych” dodaje się wyrazy „i traw nasiennych”;
2) w art. 5:
   a) w ust. 2:
      – pkt 1 otrzymuje brzmienie:
        „1) do 65 % składki z tytułu ubezpieczenia:
           a) upraw zbóż, w tym gryki i kukurydzy, upraw rzepaku, rzepiku, słonecznika, facelii, gorczycy, lnu, konopi włóknistych, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, ziemniaków, buraków cukrowych, bobowatych grubonasiennych (roślin strączkowych), w tym soi, upraw bobowatych drobnonasiennych, traw nasiennych lub roślin zielarskich, jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia od ubezpieczenia upraw od wszystkich rodzajów ryzyka, o których mowa w art 3 ust. 1 pkt 1, nie przekraczają 15 % sumy ubezpieczenia,
           b) upraw drzew i krzewów owocowych oraz truskawek, jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia od ubezpieczenia tych upraw od wszystkich rodzajów ryzyka, o których mowa w art 3 ust. 1 pkt 1, nie przekraczają 25 % sumy ubezpieczenia;”,
      – uchyla się pkt 1a,
   b) w ust. 5:
      – pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) odpowiednio 15 % i 25 % sumy ubezpieczenia upraw, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, od ubezpieczenia tych upraw od wszystkich rodzajów ryzyka, dopłaty przysługują w wysokości określonej w ust. 2 pkt 1;”,

– uchyla się pkt 1a,

c) uchyla się ust. 7–7b,

d) ust. 7c otrzymuje brzmienie:

„7c. W przypadku umów ubezpieczenia upraw, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, zawieranych za pośrednictwem dystrybutora ubezpieczeń w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. z 2024 r. poz. 1214 oraz z 2025 r. poz. 1069) innego niż zakład ubezpieczeń dopłaty przysługują w wysokości określonej w ust. 2 pkt 1, jeżeli wynagrodzenie tego dystrybutora ubezpieczeń wynosi nie więcej niż:

1) 7 % składki z tytułu ubezpieczenia upraw zbóż, w tym gryki i kukurydzy, upraw rzepaku, rzepiku, słonecznika, facelii, gorczycy, lnu, konopi włóknistych, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, ziemniaków, buraków cukrowych, bobowatych grubonasiennych (roślin strączkowych), w tym soi, upraw bobowatych drobnonasiennych, traw nasiennych lub roślin zielarskich, a jeżeli to wynagrodzenie wynosi więcej niż 7 % składki z tytułu ubezpieczenia tych upraw – wysokość dopłaty jest pomniejszana o różnicę między wysokością tego wynagrodzenia a równowartością 7 % tej składki;

2) 3 % składki z tytułu ubezpieczenia upraw drzew i krzewów owocowych oraz truskawek, a jeżeli to wynagrodzenie wynosi więcej niż 3 % składki z tytułu ubezpieczenia tych upraw – wysokość dopłaty jest pomniejszana o różnicę między wysokością tego wynagrodzenia a równowartością 3 % tej składki.”,

e) uchyla się ust. 8;

3) w art. 6:

a) uchyla się ust. 2,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Odszkodowanie za szkody może być pomniejszone nie mniej niż o 10 % i nie więcej niż o 35 % sumy ubezpieczenia, w zależności od wysokości pomniejszenia wskazanej w umowie ubezpieczenia.”,

4) w art. 10c w ust. 4:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) powódź, suszę, grad, przymrozki wiosenne i ujemne skutki przezimowania – po upływie 14 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, z wyłączeniem ubezpieczenia we wrześniu, październiku i listopadzie upraw roślin ozimych, drzew i krzewów owocowych oraz truskawek od ryzyka przymrozków wiosennych”,

b) uchyla się pkt 3.

Art. 2. Przepisy art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 pkt 9, art. 5 ust. 2 pkt 1, ust. 5 pkt 1 i ust. 7c, art. 6 ust. 3 oraz art. 10c ust. 4 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się od dnia ogłoszenia pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności ze wspólnym rynkiem zmiany programu pomocy dotyczącego dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowego dofinansowania odszkodowań wypłacanych producentom rolnym w związku z suszą (reasekuracja).

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Paweł Małaczek
zastępca dyrektora
Departamentu Prawnego
za zgodność pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym
/podpisano elektronicznie/

Uzasadnienie

Wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2025 r. poz. 251), zwanej dalej „ustawą”, ma na celu:

1) dodanie traw nasiennych do katalogu upraw, do których mogą być stosowane dopłaty do składek ubezpieczenia od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, suszę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne,
2) uproszczenie dostępu do dopłat do składek ubezpieczona upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

W projekcie zaproponowano, aby 65 % dopłaty do składki z tytułu ubezpieczenia upraw zbóż, w tym gryki i kukurydzy, upraw rzepaku i rzepiku, słonecznika, facelii, gorczycy, lnu, konopi włóknistych, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, ziemniaków, buraków cukrowych, bobowatych grubonasiennych (roślin strączkowych), w tym soi, upraw bobowatych drobnonasiennych, traw nasiennych lub roślin zielarskich były stosowane pod warunkiem, że określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia od ubezpieczenia upraw od wszystkich rodzajów ryzyka nie przekraczają 15 % sumy ubezpieczenia bez względu na klasę gleby. Przy ubezpieczaniu drzew i krzewów owocowych oraz truskawek, 65 % dopłaty do składki z tytułu ubezpieczenia tych upraw będą stosowane, jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia od ubezpieczenia tych upraw od wszystkich rodzajów ryzyka nie przekraczają 25 % sumy ubezpieczenia bez względu na klasę gleby.

Zaproponowana została jednolita zasada, że w przypadku określenia przez zakłady ubezpieczeń stawek taryfowych ubezpieczenia przekraczających odpowiednio 15 % lub 25 % dopłaty będą przysługiwać wyłącznie do tych wysokości. W przypadku ubezpieczenia zwierząt utrzymano zasadę, że w przypadku określenia przez zakłady ubezpieczeń stawek taryfowych ubezpieczenia przekraczających 0,5 % sumy ubezpieczenia zwierząt, dopłaty nie przysługują.

W projekcie zaproponowano, aby w przypadku umów ubezpieczenia upraw zawieranych za pośrednictwem dystrybutora ubezpieczeń innego niż zakład ubezpieczeń dopłaty przysługiwały w wysokości 65 % składki taryfowej ubezpieczenia, jeżeli wynagrodzenie tego dystrybutora ubezpieczeń nie przekroczy 7 % składki z tytułu ubezpieczenia upraw zbóż, w tym gryki i kukurydzy, upraw rzepaku i rzepiku, słonecznika, facelii, gorczycy, lnu, konopi włóknistych, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, ziemniaków, buraków cukrowych, bobowatych grubonasiennych (roślin strączkowych), w tym soi, upraw bobowatych drobnonasiennych, traw nasiennych lub roślin zielarskich albo 3 % składki z

tytułu ubezpieczenia upraw drzew i krzewów owocowych oraz truskawek.
W przypadku gdy to wynagrodzenie wynosi więcej niż odpowiednio 7 % lub 3 % składki z tytułu ubezpieczenia tych upraw – wysokość dopłaty jest pomniejszana o różnicę między wysokością tego wynagrodzenia a równowartością odpowiednio 7 % lub 3 % tej składki. Wprowadzenie zaproponowanej zasady powinno obniżyć koszty zakupu ubezpieczenia.

Uproszczenie systemu realizacji dopłat do składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich zapewni wprowadzenie franszyzy redukcyjnej w miejsce obecnie stosowanej franszyzy integralnej, powodującej ubezpieczanie i likwidację niewielkich szkód nie mających istotnego znaczenia dla gospodarstw rolnych.
Ostatnia zmiana dotyczy zniesienia karencji w przypadku zawarcia ubezpieczenia w jesiennym sezonie sprzedaży dla upraw ozimych oraz ubezpieczenia drzew i krzewów owocowych oraz truskawek od ryzyka przymrozków wiosennych.

Proponuje się wejście w życie projektowanej ustawy po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.
W związku z planowanym wejściem w życie projektowanych przepisów w III kwartale 2025 roku nie ma potrzeby wprowadzania przepisów przejściowych.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia go organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu w trybie § 27 ust. 4 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt ustawy zostanie zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy proces legislacyjny.

Projekt ustawy nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega obowiązkowi notyfikacji.

Wprowadzenie projektowanych przepisów będzie miało wpływ na działalność dużych przedsiębiorców. Projekt ustawy zostanie notyfikowany w Komisji Europejskiej jako zmiana programu pomocy SA. 107026(2023/N) ze zmianą zawartą w SA. 116586(2024/N).

Projekt ustawy został uwzględniony w Wykazie Prac Legislacyjnych Rady Ministrów na 2025 r. pod numerem UDER83